

FİKİR VE SANAT ESERLERİNİN KAYIT VE TESCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK

(Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı: 17/05/2006-26171)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, fikir ve sanat eserlerini içeren yapımlar üzerinde hak ihdas etmek amacı taşımaksızın mali ve manevi hak sahiplerinin söz konusu haklarının ihlal edilmemesi, hak sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlanması ve mali haklara ilişkin yararlanma yetkilerinin takip edilebilmesi amacıyla eserlerin ve yapımların kayıt ve tescilinin yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, fikir ve sanat eserlerini içeren yapımların kayıt ve tescilini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 13 üncü maddesi ile 14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunun 7 nci ve 15 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen tanımlardan:

- Bağlantılı Hak Sahibi: Eser sahibinin manevi ve mali haklarına zarar vermemek kaydıyla komşu hak sahipleri ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcılarını,
- Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

- c) Eser: Sahibinin hususiyetini taşıyan ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsullerini,
- ç) Eser Sahibi: Eseri meydana getirenleri, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen çalıştıran ve tayin edenleri ve 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında düzenlenen mirasçıları,
- d) Fonogram: Sinema eseri gibi görsel-işitsel eserler içindeki ses tespitleri hariç olmak üzere, bir icrada yer alan seslerin veya diğer seslerin veya ses temsillerinin tespit edildiği ses taşıyıcı fiziki ortamı,
- e) Genel Müdürlük: Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünü,
- f) ISRC ve ISWC kodu: Müzik eserlerinin belirlenmesini sağlayan ve Uluslararası Fonogram Yapımcıları Birliği (IFPI) ve Uluslararası Eser Sahipleri Konfederasyonu (CISAC) tarafından verilen uluslararası standart kayıt kodunu,
- g) Kanun: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununu,
- ğ) Kayıt-tescil: Eser üzerindeki mali ve manevi hakların ihlal edilmemesi, mali haklara ilişkin yararlanma yetkilerinin takip edilmesi maksadıyla bu Yönetmelik ile düzenlenen prosedüre uygun olarak Bakanlık tarafından gerçekleştirilen, hak sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlayan işlemi,
- h) Kayıt-tescil belgesi: Kayıt-tescil yapıldığına dair başvuru sahibine verilecek belgeyi,
- ı) Mali Hak Sahibi: Eser üzerindeki işleme, çoğaltma, yayma, temsil ve işaret, ses veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletim haklarını kullanma yetkilerini haiz gerçek ve tüzel kişileri,
- i) Meslek Birliği: Üyelerinin fikir ve sanat eserlerinden kaynaklanan ortak çıkarlarını korumayı ve hakların idaresini, takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamayı amaçlayan idari ve mali açıdan Bakanlığın denetimine tabi birlikleri,
- j) Özel işaret: Eserlerin veya yapımların topluma sunumu sırasında aleniyet tarihi ve hak sahibinin adı veya unvanını belirten işareti,
- k) Sinema eseri: Her nevi bedii, ilmi, öğretici veya teknik mahiyette olan veya günlük olayları tespit eden filmler veya sinema filmleri gibi, tespit edildiği materyale bakılmaksızın, elektronik veya mekanik veya benzeri araçlarla gösterilebilen, sesli veya sessiz, birbiriyle ilişkili hareketli görüntüler dizisini,

l) Sinema filmi: Sinema sanatına özgü dil ve yöntemler ile meydana getirilen belgesel, kurgu, animasyon ve benzeri türlerde; konulu veya konusuz, uzun veya kısa metrajlı, tespit edildiği materyale bakılmaksızın elektronik, mekanik veya benzeri araçlarla gösterilebilen, sesli veya sessiz, birbiriyle ilişkili hareketli görüntüler dizisinden ibaret filmleri,

m) Yapımcı: Bir icra ürünü olan veya sair sesleri ilk defa tespit eden fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcılarını,

n) Yapımcı belgesi: Bakanlık tarafından sinema ve müzik eseri yapımcılarına verilen ve yapımcılık niteliğini gösterir belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt ve Tescile İlişkin Esaslar

Zorunlu kayıt ve tescil

MADDE 5 – (1) Sinema ve müzik eserlerinde filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcıları ile seslerin ilk tespitini gerçekleştiren fonogram yapımcıları, hak ihdas etmek amacı taşımaksızın, sahip oldukları hakların ihlal edilmemesi, hak sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlanması ve mali haklara ilişkin yararlanma yetkilerinin takip edilebilmesi amacıyla sinema ve müzik eserlerini içeren yapımlarının kayıt ve tescilini yaptırırlar.

(2) ¹Yapımcılar, başvuru formuyla birlikte aşağıda sayılanları Bakanlığa sunarak eserlerinin kayıt-tescilini yaptırırlar:

a) Yapımcı belgesi,

b) Kanun uyarınca hak sahipliğini gösteren ve aksinin ispatı durumunda her türlü cezai ve hukuki sorumluluğun üstlenildiğine dair bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan taahhütname,

c) Sinema eserlerini içeren yapımlar için 18/2/2005 tarihli ve 25731 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve

¹ (Değişik: 08/09/2006- 26283 R.G.)

Sınıflandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği yapılan değerlendirme ve sınıflandırmanın sonucunu gösterir belge,

ç) Sinema eserlerini içeren yapımlar için senaryo metni, diyalog metni ve varsa özgün müzik notaları ile güftesi; müzik eserlerini içeren yapımlar için varsa müzik notaları ile güftesi,

d) Sinema eserlerini içeren yapımlar için varsa afiş, müzik eserlerini içeren yapımlar için eserin tespit edildiği materyalin varsa kartoneti ve diğer tanıtıcı materyallerden birer örnek,

e) Kayıt-tescili gerçekleştirilen yapımın dijital ortama kaydedilmiş (DVD, VCD, Audio CD gibi) bir adet kopyası,

f) Kayıt-tescil ücretinin ödendiğini gösterir banka dekontu.

(3) Yurtdışında üretilen yapımlar bakımından başvurular; ikinci fıkranın (c), (e) ve (f) bentlerinde yer alan belgeler ile gümrük giriş beyannamesi, gümrük tasdikli fatura ve gümrük vezne alındısı ile yapılır. Sinema ve müzik eserlerinin ilk tespitini gerçekleştirilenler Türkiye’de kayıt ve tescil yaptırmamışsa ithalatçının kayıt-tescil işlemi ithalat belgesindeki liste üzerinden bu Yönetmeliğin Ek-2’sinde yer alan taahhütnamede belirtilen süre veya sayılar esas alınarak yapılır.

(4) Yukarıda belirtilen belgelerin eksiksiz olarak ibraz edilmesi üzerine kayıt ve tescil gerçekleştirilir. Bu işlem sonucu başvuru sahibine kayıt ve tescil belgesi verilir. Bu belgede, eserin adı, dili, menşei, yapım yılı, yapımcısının adı, yapımcı kodu, eser sahipleri, diğer komşu hak sahipleri, eser grubunun baş harflerini içerir kayıt ve tescil numarası, kayıt ve tescil tarihi, daha önce herhangi bir kayıt ve tescil işlemi yapıldıysa tarih ve numarası ile gerekli görülebilecek diğer bilgiler yer alır.

(5) Sinema filmlerinde ayrıca değerlendirme ve sınıflandırma kararının tarihi ve numarası, ortak yapımlarda ortak yapımcıların her biri ile ilgili bilgiler, müzik eserlerini içeren yapımlarda ise bu yapımlarda yer alan eserlerin ve eser sahiplerinin adı ile ISRC veya ISWC kodu da kayıt tescil belgesinde yer alır.

(6) Başvuranların sayısından üç adet fazla olacak şekilde düzenlenen kayıt ve tescil belgesinin üçü Bakanlıkta muhafaza altına alınır.

Yapımcı belgesi, yapımcı kodu

MADDE 6 – (1) Filmlerin veya seslerin Türkiye’de ilk tespitini ticari amaçla gerçekleştiren kişiler ilgili ticaret odası tarafından düzenlenmiş ve faaliyet alanını gösterir faaliyet belgesi ve ilgili alan meslek birlikleri tarafından düzenlenmiş ve yapımcılık yapılabileceğini gösterir nitelik belgesini ibraz etmek suretiyle Bakanlıktan bir yıl süreli geçici yapımcı belgesi ve yapımcı kodu alırlar. Geçici yapımcı belgesi ve yapımcı kodu bir defadan fazla yenilenmez.

(2) Yapımcı belgesi, sinema eserlerini içeren yapımlar için bir, müzik eserlerini içeren yapımlar için iki adet yapım gerçekleştirilmesi, bunları içeren materyallere alınan bandroller ile diğer iletim biçimlerini gösteren belgelerin ibrazı üzerine, yapımcı kodu aynı kalmak koşuluyla sürekli hale çevrilir.

(3) Bu maddede bahsi geçen yapımcı belgesi ve yapımcı kodu faaliyetin devam ettiğinin belgelenmesi halinde beş yılda bir yenilenir. Yapımcılar, adres ve faaliyet değişikliklerini otuz gün içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu veya özel eğitim ve öğretim kurumları bünyesinde faaliyet gösteren yerler söz konusu olduğunda; yapımcı belgesi ve yapımcı kodu, ilgili kurumca verilen faaliyet belgesinin ibraz edilmesi halinde Genel Müdürlükçe düzenlenir.

İsteğe bağlı kayıt ve tescil

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre zorunlu kayıt tescile tabi olanlar dışındaki eser gruplarında eser sahipleri; başvuru formu, eser veya yapım üzerinde hak sahipliğini gösteren ve aksinin ispatı halinde her türlü hukuki ve cezai sorumluluğun üstlenildiğini gösterir bu Yönetmeliğin Ek-3’ünde yer alan taahhüname ve kayıt ve tescil ücretinin ödendiğine dair banka dekontu ile birlikte aşağıda belirtilen belgeleri ibraz ederek eserlerin kayıt ve tescilini yaptırabilirler:

a) Bilgisayar programlarında aşağıda belirtilen bilgiler "text" formatında "unicode" karakterlerden oluşacak şekilde verilir:

1) Ticari sırrı olmayan bilgisayar programları söz konusu olduğunda alenileşmiş olsun ya da olmasın bilgisayar programının belirleyici özelliklerini taşıyan (kaynak kodunun ilk yirmi beş ve son yirmi beş sayfası; eğer elli sayfadan az ise tümü), herhangi bir

araca gerek olmaksızın görülebilecek şekilde, varsa özel işareti ile birlikte çoğaltılmış bir kopya,

2) Ticari sır içeren bilgisayar programları söz konusu olduğunda ilk ve son yirmi beş sayfalık ticari sırlar bloke edilmiş şekilde kaynak kodu veya bloke edilmeksizin ilk ve son on sayfası veya amaç kodunun ilk ve son yirmi beş sayfası ile kaynak kodunun herhangi bir on veya daha fazla ardışık sayfası veya elli sayfadan kısa uzunluktaki programlar için ticari sırlar bloke edilerek tüm kaynak kodu,

3) Yeniden düzenlenmiş olan bilgisayar programları söz konusu olduğunda düzeltmeler ilk ve son yirmi beş sayfada yer alıyorsa (2) numaralı alt bentte düzenlenen seçeneklerden biri, değilse; bloke edilmemiş şekilde kaynak kodunun düzeltmelerin de bulunduğu yirmi sayfası veya bazı bölümler bloke edilerek düzeltmelerin yer aldığı elli sayfası.

b) Veri tabanlarında aşağıdaki bilgilerin "XML" formatında dijital ortama kaydedilmiş hali verilir:

1) Tek dosyalı veri tabanları (tek bir konuya ilişkin veri kayıtları) söz konusu olduğunda, ilk ve son yirmi beş sayfa, bunun verilememesi durumunda ilk ve son yirmi beş veri kaydı,

2) Birden çok dosyalı veri tabanları (ayrı ve farklı veri kaydı grupları) söz konusu olduğunda hangisi daha azsa her bir dosyadan veya tüm dosyalardan elli veri kaydı, bunun verilememesi durumunda elli sayfa veya tüm veri kaydı,

3) Yeniden düzenlenmiş veri tabanları (tek veya birden çok dosyalı) söz konusu olduğunda elli sayfa veya düzenlemeleri gösteren kayıtlar veya elli sayfadan az ise düzenlenmiş tüm bölümler, şifrelenmiş veri tabanları için tüm bölümler ile şifre açıklaması.

c) Diğer eser gruplarında ise kayıt ve tescili gerçekleştirilen eserin dijital ortama kaydedilmiş (DVD, VCD, Audio CD, CD Rom gibi) iki adet kopyası, güzel sanat eserleri için dijital ortama kaydedilmiş (DVD, VCD, Audio CD, CD Rom gibi) detaylı tanıtıcı temsilleri verilir.

(2) Yukarıda belirtilen belgeleri eksiksiz olarak ibraz edilerek başvurusu yapılan eserlerin kayıt ve tescili gerçekleştirilir. Bu işlem sonucu başvuru sahibine kayıt ve tescil belgesi verilir.

(3) Bu belgede, eserin adı, dili, üretim ve ilk aleniyet tarihi, eser sahipleri, diğer hak sahipleri, eser grubunun baş harflerini içerir kayıt ve tescil numarası, kayıt ve tescil tarihi, daha önce herhangi bir kayıt ve tescil işlemi yapıldıysa tarih ve numarası ile gerekli görülebilecek diğer bilgiler yer alır. Başvuranların sayısından üç adet fazla olacak şekilde düzenlenen kayıt ve tescil belgesinin üçü Bakanlıkta kalır.

Mali haklara ilişkin kullanma ve devir yetkilerinin kayıt altına alınması

MADDE 8 – (1) Eserler ve yapımlar üzerindeki mali haklara ilişkin kullanma ve devir yetkileri isteğe bağlı olarak Bakanlıkça kayıt altına alınabilir. Bunun için başvuru formuna aşağıda sayılan belgeler eklenerek başvuruda bulunulur:

- Mali haklara ilişkin kullanma veya devir yetkilerine sahip olduğunu gösteren aksinin ispatı durumunda her türlü cezai ve hukuki sorumluluğun üstlenildiğine dair bu Yönetmeliğin Ek-4'ünde yer alan taahhütname,
- Tarafların veya bunlardan birinin gerçek kişi ise kimlik, tüzel kişi ise sicil kaydı gibi tanımlayıcı bir belge,
- Belge üzerindeki imza sahiplerinin imza sirküleri,
- Anlaşma konusu eserin bir örneği veya bilgisayar programlarında ise dijital ortama kaydedilmiş (DVD, VCD, Audio CD, CD Rom gibi) program özeti,
- Kayıt ücretinin yatırıldığını gösterir banka dekontu.

(2) Kayıt ve tescil edilmiş bir eser veya yapım söz konusu olduğunda bu eser veya yapıma ilişkin bir örneğin sunulması zorunlu değildir.

(3) Başvuru formunda, mali haklara ilişkin kullanma yetkilerini içerir belgenin türü, içeriği, imza tarihi ve taraflara ilişkin bilgiler ile daha önce herhangi bir kayıt yapıp yapılmadığını, yapıldıysa tarihi ve içeriğini belirtir bilgiler bulunur.

(4) İstenilen belgelerin eksiksiz olarak ibrazı halinde mali haklara ilişkin kullanma yetkilerini içeren belgelerin bir örneği mühürlenir ve aslı gibi kabul edilerek kayıt altına alınır. Başvuru sahibine de yapılan işleme ilişkin olarak taraflara ve kayıt numarasına ait bilgileri içeren bir belge tanzim edilerek verilir. Başvuranların sayısından bir adet fazla olacak şekilde düzenlenen bu belgenin biri de Bakanlıkta kalır.

Özel işaret ve kodlar

MADDE 9 – (1) Kayıt ve tescili gerçekleştirilen eserler veya yapımları içeren taşıyıcı materyaller üzerinde, topluma sunum sırasında, ses kaydı içeren yapımlar için 7/7/1995 tarihli ve 4116 sayılı İcracı Sanatçılar, Fonogram Yapımcıları ve Yayın Kuruluşlarının Korunmasına Dair Roma Sözleşmesine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun uyarınca (p), diğer eser nüshaları ve yapımlar için Evrensel Telif Hakları Anlaşması (UCC) uyarınca © harfi ile birlikte aleniyet veya ticari dolaşıma sunum tarihi ve hak sahibinin adı veya ünvanını belirten işaretin bulundurulması zorunludur.

(2) Bu işaretlerin yanı sıra; müzik eserlerini içeren yapımlarda; Uluslararası Fonogram Yapımcıları Birliği (IFPI) tarafından verilen Uluslararası Standart Kayıt Kodu (ISRC) veya Uluslararası Eser Sahipleri Konfederasyonu (CISAC) tarafından verilen Uluslararası Standart Müzik Eseri Kodu (ISWC) kullanılması zorunludur. Söz konusu kodun verilmesine ilişkin tüm iş ve işlemler ülke içinde IFPI veya CISAC tarafından belirlenen kuruluş veya birlik tarafından yürütülür.

Eserlerin kabulü ve muhafazası

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri gereğince yapılan işlemler sırasında sinema ve müzik eserlerini içeren yapımlar dışındaki işlem konusu eserin örneği, aslı gibi kabul edilerek kayıt numarası verilmek suretiyle en az üç kişiden oluşan bir komisyon tarafından kapalı ve mühürlü olarak muhafaza altına alınır. Talep halinde diğer eser gruplarına ait örnekler de aynı şekilde muhafaza edilirler. Herhangi bir ihtilaf veya Bakanlıkça yapılacak bir inceleme sebebiyle eserlerin mühürlerinin açılması gerektiğinde işlem, aynı komisyon marifetiyle tutanak altına alınarak gerçekleştirilir. Kapalı muhafaza şartları tekrar sağlandıktan sonra, yapılan işlem tutanak ile tespit edilir.

Kayıt ve tescil ücretleri

MADDE 11 – ²(1) Kayıt tescil ücreti, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen eserler için 1000, üç ve daha az eser içeren fonogramlar ve isteğe bağlı kayıt tescile tabi olan eserler için 1250, üçten fazla eser içeren fonogramlar ve

² (Değişik: 08/09/2006- 26283 R.G.)

sinema eserlerini içeren yapımların kayıt ve tescil işlemleri için ise 5000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardır."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kayıp veya zayi

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde verilen belgelerin kayıp veya zayi olması halinde, belge sahipleri bir dilekçe ile Genel Müdürlüğe başvururlar. Dilekçe ekinde günlük bir gazeteye verilen kayıp veya zayi ilanı bulunur. Başvuru üzerine, verilmiş nedeni de açıklanmak suretiyle söz konusu belgeler yeniden tanzim edilerek belge sahiplerine verilir.

Hukuka aykırı kayıt ve tescilin iptali

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerçekleştirilen işlemlerde gerçeğe aykırı bilgi verildiği tespit edilen, sahte belge kullanıldığı sabit olan, hakkında yargı mercileri tarafından verilmiş iptal kararı bulunan veya mükerrer olduğu tespit edilen işlemlere ilişkin belgeler iptal olunur.

Düzenleme yetkisi

MADDE 14 – (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Eski kayıt tescil ve eser işletme belgeleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce usulüne uygun şekilde hak sahiplerine verilmiş bulunan kayıt ve tescil belgeleri ile eser işletme belgeleri geçerliliklerini muhafaza ederler.

Eski yapımcı belgeleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımından önce verilmiş yapımcı belgeleri bu Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yenilenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 15 – (1) 14/11/2002 tarihli ve 24936 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kayıt ve Tescil Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.